

ในปี พ.ศ. 2553 (ค.ศ. 2010) สำนักระบาดวิทยาได้รับรายงานผู้ป่วยโรคเอดส์ 9,099 ราย เป็นผู้ที่เริ่มป่วยในปี พ.ศ. 2553 จำนวน 3,711 ราย ร้อยละ 40.78 (รูปที่ 1) อัตราป่วยในปี พ.ศ. 2553 เท่ากับ 5.83 ต่อประชากรแสนคน เป็นเพศชาย 2,327 ราย และเพศหญิง 1,384 ราย อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง 1.7:1 มีรายงานเสียชีวิต 319 ราย อัตราตาย 0.50 ต่อประชากรแสนคน เป็นเพศชาย 202 ราย และเพศหญิง 117 ราย อัตราป่วยตาย ร้อยละ 8.60 (ชาย 8.68 และหญิง 8.45) เป็นผู้ที่มีสัญชาติไทย 8,921 ราย ร้อยละ 98.04 พม่า 106 ราย (1.16) กัมพูชา 27 ราย (0.30) จีนและลาวพบผู้ป่วยจำนวนเท่ากัน 11 ราย สัญชาติอื่นๆ 17 ราย และไม่ระบุสัญชาติ 6 ราย (รูปที่ 2)

กลุ่มอายุ 35 – 39 ปี พบผู้ป่วยสูงสุด 2,012 ราย ร้อยละ 22.11 รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 30 – 34 ปี (21.18), 40 – 44 ปี (17.12) และ 25 – 29 ปี (12.42) ผู้ป่วยเด็กอายุระหว่าง 0 – 14 ปี 192 ราย (2.11) กลุ่มอายุ 60 ปี ขึ้นไปพบ 216 ราย (2.37) (ตารางที่ 1)

อาชีพรับจ้าง/กรรมกร/ผู้ใช้แรงงาน พบสูงสุด 4,674 ราย ร้อยละ 51.37 รองลงมา คือ เกษตรกรรม 1,372 ราย (15.08) แม่บ้าน/งานบ้าน 480 ราย (5.28) และค้าขาย 375 ราย (4.12) พบผู้ป่วยว่างงาน 643 ราย (7.07) (ตารางที่ 2)

ปี พ.ศ. 2553 ภาคกลาง มีอัตราป่วยสูงสุด 8.12 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือภาคเหนือ (6.57) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (4.39) และภาคใต้ (2.74) จังหวัดที่มีอัตราป่วยสูงสุด 10 อันดับแรก คือ พะเยา 38.42 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา คือ ภูเก็ต (24.96) สิงห์บุรี (18.14) จันทบุรี (16.77) ระนอง (16.45) สมุทรปราการ (15.75) อ่างทอง (14.74) เพชรบูรณ์ (14.56) สมุทรสาคร (14.34) และศรีสะเกษ (14.28) จังหวัดที่รายงานผู้ป่วยน้อยกว่า 30 ราย มี 22 จังหวัด เป็นภาคเหนือ 8

จังหวัด ภาคใต้ (6) ภาคกลาง (5) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (3) (ตารางที่ 3)

ปัจจัยเสี่ยงจากการมีเพศสัมพันธ์สูงสุด ร้อยละ 86.09 รองลงมา คือ ดิทยาเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้น (3.48) ติดเชื้อจากมารดา (2.11) อื่น ๆ (0.77) และไม่ระบุปัจจัยเสี่ยง (7.55) (รูปที่ 3)

โรคติดเชื้อฉวยโอกาส ที่พบมาก 5 อันดับแรก คือ *Mycobacterium tuberculosis* ร้อยละ 41.78 รองลงมา คือ โรคปอดบวมจากเชื้อ *Pneumocystis carinii* (17.21) Cryptococcosis (7.40) Candidiasis ของหลอดอาหาร/หลอดลม (4.55) และ Pneumonia recurrent (Bacteria) มากกว่า 1 ครั้งใน 1 ปี (4.01) ส่วนกลุ่มอาการซั้บภาวะภูมิคุ้มกันเสื่อมที่พบสูงสุดคือ Wasting syndrome พบ ร้อยละ 10.09 (ตารางที่ 4)

แนวโน้มการป่วยและตายของโรคเอดส์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 (ค.ศ. 1984) พบว่า อัตราป่วยสูงสุดใน ปี พ.ศ. 2547 (ค.ศ. 2004) เท่ากับ 48.10 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือปี พ.ศ. 2541 (44.71), 2540 (44.52), และ 2543 (43.78) อัตราตายสูงสุดใน ปี พ.ศ. 2542 เท่ากับ 14.87 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา คือ ปี พ.ศ. 2541 (14.62), 2544 (13.87) และ 2543 (13.77) (รูปที่ 4)

เนื่องจากโรคเอดส์เป็นโรคติดต่อเรื้อรัง ผู้ป่วยส่วนหนึ่งจึงถูกรายงานเข้าสู่ระบบเฝ้าระวังโรคเมื่อเวลาผ่านไปแล้วหลายปี ทำให้ข้อมูลที่สรุปแต่ละครั้งมีจำนวนผู้ป่วยสะสมแตกต่างกันและไม่คงที่ ประกอบกับการวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้วันเริ่มป่วยเป็นหลัก จะเห็นได้จากจำนวนผู้ป่วยเอดส์ที่รายงานในปี พ.ศ. 2553 เป็นผู้ที่เริ่มป่วยในปี พ.ศ. 2553 ร้อยละ 40.78 เท่านั้น ที่เหลือเป็นผู้ที่เริ่มป่วยก่อนปี พ.ศ. 2553 หลายจังหวัดยังไม่ส่งรายงานหรือมีรายงานไม่ถึง 10 ราย ทำให้จังหวัดที่ส่งรายงานสม่ำเสมอมีอัตราป่วยสูงกว่าจังหวัดอื่นๆหรืออยู่ในอันดับต้นๆ ของประเทศ

Table 1 Number and Percents of AIDS Cases Reported in 2010 by Sex, Age group and Year of Onset, Thailand, 1991-2010

Age group (Year)	1991-2009			2010			Total			
	Male	Female	Total	Male	Female	Total	Male	Female	Total	%
0 – 4	14	19	33	11	8	19	25	27	52	0.57
5 – 9	14	19	33	9	8	17	23	27	50	0.55
10 – 14	24	42	66	8	16	24	32	58	90	0.99
15 – 19	25	32	57	24	39	63	49	71	120	1.32
20 – 24	118	103	221	102	75	177	220	178	398	4.37
25 – 29	369	311	680	281	169	450	650	480	1130	12.42
30 – 34	658	532	1190	449	288	737	1107	820	1927	21.18
35 – 39	695	475	1170	528	314	842	1223	789	2012	22.11
40 – 44	605	317	922	410	226	636	1015	543	1558	17.12
45 – 49	326	187	513	244	117	361	570	304	874	9.61
50 – 54	189	89	278	114	61	175	303	150	453	4.98
55 – 59	73	41	114	71	32	103	144	73	217	2.38
60+	62	47	109	76	31	107	138	78	216	2.37
Unknown	2	0	2	0	0	0	2	0	2	0.02
Total	3174	2214	5388	2327	1384	3711	5501	3598	9099	100.00

Table 2 Number and Percent of AIDS Cases Reported in 2010 by Occupation and Year of Onset, Thailand, 1991-2010

Occupation	1991-2009	2010	Total	
			Number	%
Agriculture	898	474	1372	15.08
Government Service	110	85	195	2.14
Businessman	214	145	359	3.95
Merchant	225	150	375	4.12
Labor/Worker	2785	1889	4674	51.37
Students	118	75	193	2.12
Fishery	25	14	39	0.43
Government Corporation	11	8	19	0.21
Prostitution	3	4	7	0.08
Entertainment	2	3	5	0.05
Bartender/Restaurant worker	2	9	11	0.12
Beauty Salon	8	10	18	0.20
Self-employed	12	4	16	0.18
Housekeeper/Housewife	273	207	480	5.28
Prisoner	71	85	156	1.71
Monks	65	33	98	1.08
Children (Pre-school & Childhood)	41	15	56	0.62
Unemployed	338	305	643	7.07
Others occupation	50	17	67	0.74
Unknown	137	179	316	3.47
Total	5388	3711	9099	100.00

Table 4 Number and Percent of AIDS Cases Reported in 2010 by Opportunistic infection and Year of Onset, Thailand, 1991-2010

	Opportunistic infection/Symptom	1984-2008	2009	Total	
				Number	%
1	Candidiasis of Esophagus, Trachea, Bronchi or Lung	236	134	370	4.55
2	Invasive cervical cancer	25	6	31	0.38
3	Cryptococcosis	322	280	602	7.40
4	Cryptosporidiosis and chronic diarrhea > 1 month	48	19	67	0.82
5	Cytomegalovirus of organ except Liver, spleen and Lymph node	12	13	25	0.31
6	Cytomegalovirus retinitis	55	45	100	1.23
7	HIV encephalopathy (HIV dementia, AIDS dementia or subacute encephalitis from HIV)	41	29	70	0.86
8	Herpes simplex > 1 month	137	93	230	2.83
9	Histoplasmosis	28	18	46	0.57
10	Isosporiasis & Diarrhea > 1 month	20	15	35	0.43
11	Kaposi's sarcoma	5	0	5	0.06
12	Lymphoma, burkitt's (or equivalent term)	14	3	17	0.21
13	Lymphoma, immunoblastic (or equivalent term)	23	4	27	0.33
14	Lymphoma, primary in brain	15	6	21	0.26
15	Mycobacterium avium complex or <i>M.kansasii</i>	13	14	27	0.33
16	Mycobacterium, other species or unidentified species, disseminated or extrapulmonary	36	14	50	0.61
17	<i>Mycobacterium tuberculosis</i> , Pulmonary or extrapulmonary	1959	1439	3398	41.78
18	Pneumonia recurrent (Bacteria) >1 in 1 year	181	145	326	4.01
19	<i>Pneumocystis carinii</i> pneumonia	739	661	1400	17.21
20	<i>Penicillium marneffei</i>	32	44	76	0.93
21	Progressive multifocal leukoencephalopathy	6	4	10	0.12
22	Salmonella septicemia (recurrent)	13	18	31	0.38
23	Toxoplasmosis in brain	86	85	171	2.10
24	Wasting syndrome (emaciation, slim disease)	505	316	821	10.09
25	Nocardiosis	4	9	13	0.16
26	Rhodococcosis	2	7	9	0.11
27	Serious bacterial infection, recurrent or multiple 2 times in 2 year (children < 13 years)	32	25	57	0.70
Major criteria (children < 18 months)					
1	Weight loss or failure to thrive	13	10	23	0.28
2	Chronic/Recurrent diarrhea more than 1 month	9	8	17	0.21
3	Chronic/Recurrent fever more than 1 month	11	10	21	0.26
4	Persistent or severe lower respiratory tract infection	4	4	8	0.10
Minor criteria (children < 18 months)					
1	Generalized lymphadenopathy or hepatosplenomegaly	3	2	5	0.06
2	Oral thrush	0	1	1	0.01
3	Repeated common infection (otitis, pharyngitis)	0	2	2	0.02
4	Chronic cough	11	4	15	0.18
5	Generalized dermatitis	3	3	6	0.07

หมายเหตุ :

1. การสรุปรายงานครั้งนี้ใช้ข้อมูลที่สำนักงานระบาดวิทยาได้รับรายงานตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553 – 31 มีนาคม 2554 และสรุปเฉพาะผู้ป่วยเอดส์เต็มขั้น (Full blown AIDS) ที่มีวันเริ่มป่วยไม่เกินวันที่ 31 ธันวาคม 2553 ดังนั้นจำนวนและอัตราต่างๆ จะแตกต่างจากข้อมูลที่สรุปในเว็บไซต์ของสำนักงานระบาดวิทยาในช่วงเวลาเดียวกัน หรือรายงานประจำปีก่อนๆ ที่นับจำนวนผู้ป่วยสะสมตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527

2. อัตราป่วยและตายคำนวณรวมกันทั้งผู้ป่วยที่มีสัญชาติไทยและสัญชาติอื่นๆ เนื่องจากไม่มีข้อมูลของประชากรสัญชาติอื่นๆ ที่ชัดเจน

3. ผู้ป่วยบางรายอาจมีกลุ่มอาการของภาวะภูมิคุ้มกันเสื่อมหรือโรคติดเชื้อฉวยโอกาสหลายชนิด

ผู้เรียบเรียง

พวงทิพย์ รัตนะรัต และสุวิทย์ ดิวงษ์

Fig. 1 AIDS Case Reported in 2010 by Year of Onset, Thailand, 1991-2010.

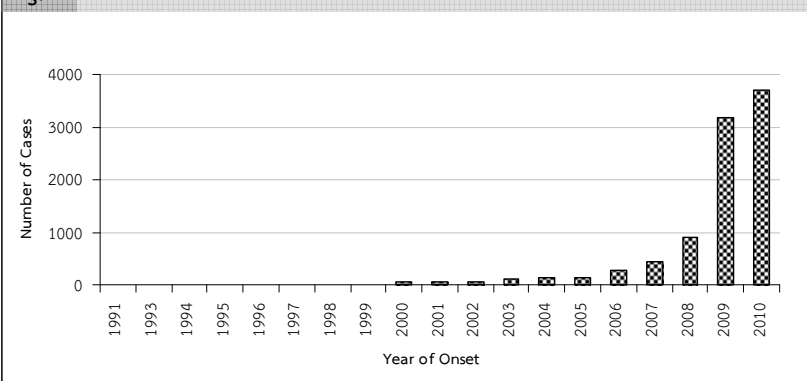

Fig. 2 Numbers of AIDS Case Reported in 2010 by Race, Thailand, 1991-2010

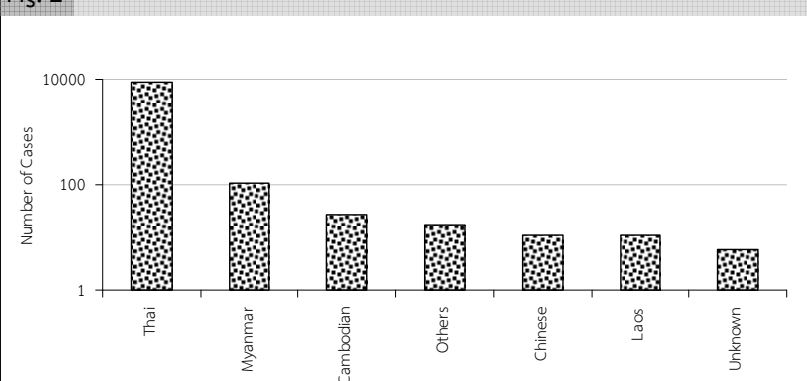

Fig. 3 Percent of AIDS Cases Reported in 2010 by Risk factor, Thailand, 1991-2010

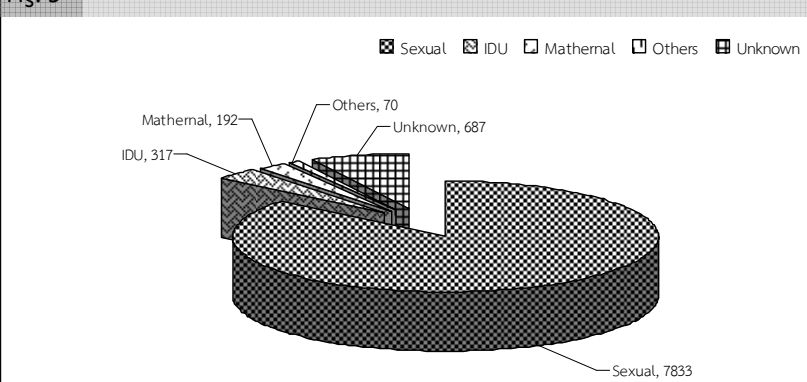

Fig. 4 AIDS Case by Morbidity rate and Mortality rate per 100,000 Population Thailand, 1984-2010

